

[Carsten Raft.]

Jeg kan heller ikke se rettere, end at Kravet og det delvise Lovforslag om et 8de Skoleaar i Virkeligheden er en Vej, der fører til Arbejdspligtens System. Jeg er nemlig enig med det ærede Medlem Hr. Kristen Amby, der ved Tillægsbevillingsdebatten i Foraaret hævdede, at dette 8de Skoleaar faldt paa et meget uheldigt Tidspunkt. De unge, der ikke skal læse og ikke har Sans for det, er skoletrætte og modvillige. Kræfterne spiller i dem, og de har Lyst til at komme ud i Livet og prøve dem. Og det er da givet, at den fysiske og aandelige Skoling, som man ønsker at yde Ungdommen gennem et 8de Skoleaar, er de langt mere modtagelige for i 18—20 Aars Alderen. Jeg synes ikke, man behøver at være Skoleekspert for at se det, men det trøster mig selvfølgelig, at mange Skoleeksperteser ser lige saadan paa Tingene — ja, selv gamle Grundtvig, hvis Opfattelse det var, at 16—20 Aars Alderen var den rigtige Skoletid. Jeg synes, det er saa indlysende. Kroppene er udvokset og trænger netop til den fysiske Gennemtræning, som vi ønsker Ungdommen. De er stærke nok til at tage den. Gennem en modificeret Niels Bukh-Gymnastik, stærkt legemligt Arbejde og Idræt, alt under systematisk Lægetilsyn, vil man give de unge Sundhed for hele Livet, og hvis der fortsættes efter Tjenestetiden ude paa Landets Idrætspladser under Tilsyn af Arbejdspligtens Instruktører, vil der være aabnet en stadig vældende Sundhedskilde for hele Nationen. Jeg ved, at det er svært at skaffe Idrætsinstruktører, men hvis det bliver fastlønnede Tjenestestillinger, maa det dog vel kunne gøres.

Og den aandelige og kulturelle Uddannelse kan ganske selvfølgelig gives den voksne med langt større Effektivitet end den 15-aarige. Hukommelsen er stadig god, og Hjernen er mere moden og receptiv. Og ganske særlig gælder det den Uddannelsesopgave, som maa være den vigtigste, og som jeg senere skal komme tilbage til, Udviklingen af de unge til 100 pCt.s nationalt følede og socialt forstaaende Samfundsborgere. Det siger sig selv, at med den Opgave gaar man forgæves til 15-aarige.

Inden jeg gaar over til en Undersøgelse af, hvilke Arbejder der kan udføres af Arbejdspligtens Folk, er det naturligt, at jeg prøver at opstille en Beregning over, hvad det hele kommer til at koste. Jeg kunde fristes til at sige: Det bliver gratis! Selvfølgelig er det Teori, men man forstaar, hvad jeg mener, naar jeg sammenholder to Tal: Omkostningerne ved en Soldat, som in-

klusive den Ammunition, der gaar med til hans Skydeuddannelse, er mellem 2 Kr. 50 Øre og 3 Kr. om Dagen, og Omkostningerne ved en socialunderstøttet, som er omtrent det samme Beløb, snarest lidt mere. Det er disse Tal, jeg tror det kommer til at dreje sig om. Der er ingen Grund til at tro, at den arbejdspligtige bliver stort dyrere end Soldaten, og der er vel nok Grund til at tro, at den Lettelse, som kommer i Arbejdsløsheden, vil forskubbe sig opefter, saaledes at Antallet af dem, der kan faa Arbejdsløshedsforsikring, bliver nogenlunde det samme, hvorimod det vil svinde i de understøttedes Tal. Alt dette er selvfølgelig Teorier, som Fagfolk nærmere maa undersøge, men det er i hvert Fald en Kendsgerning, som man kan bygge ganske sikkert paa, at der vil blive sparet meget store Understøttelsesbeløb til Gengæld for den Udgift, Arbejdspligten vil forarsage.

Det er en meget stor Styrke, der bliver Tale om, og det er derfor et Hovedspørgsmaal, hvilke Arbejder der skal udføres, og hvilke Krav der skal stilles til disse Arbejder. Jeg tror, at Kravene kan sammenfattes i 3 Punkter. For det første: Intet Arbejde maa udføres, som Erhvervslivet og dets Arbejdere under normale Forhold vilde være kommet til at udføre. Dette er et fundamentalt Krav. Det vilde være at lægge Gift for hele Planen, hvis man forsøgte at rokke ved det Krav. For det andet: Ingen privat Person maa have økonomisk Profit af Arbejdspligten, og endelig for det tredje: Arbejdspræstationen maa af økonomiske Grunde altid være det alt overvejende og Materielindsatsen ganske underordnet.

Det vil ikke være svært at finde Arbejder, som helt gaar ind under disse Krav og alligevel er stærkt ønskelige og samfundsgavnige. Det ærede Medlem Hr. Bomholt talte forleden om Anvendelse af arbejdsløse i Plantagerne. Jeg tror, det vilde være en god Anvendelse af Arbejdspligtens Folk. Jeg gør i denne Forbindelse opmærksom paa, at det tyske Skovvæsens Rentabilitet, efter at Arbejdstjenesten dernede har banet Veje gennem Skovene, er steget kolossalt. Jeg er klar over, at vore Skove er mindre og i meget højere Grad forsynet med Veje. Men der ligger sikkert store Arbejder og venter endnu paa dette Omraade. Spørgsmaalet om Flyvepladser og Nødlandingspladser trænger sig paa, men kan meget faa Steder løses, fordi det vil koste for mange Penge. Selv den svageste Grænsebevogtning vil kræve smaa Feltbæstningsanlæg, og jeg tror, det vil være en rimelig Opgave for Arbejdspligtens Folk